

MÓZES ELSŐ KÖNYVE

42-45. FEJEZET

Mózes első könyve, 42. fejezet. Az egyiptomi fáraó két nagyon hasonló álmot látott, amelyeknek ugyanaz volt a magyarázata. Az első álom hét szép és kövér tehénről szólt, melyek a folyó partján legelésztek, illetve hét rút és sovány tehénről, melyek megjelentek, és felfalták a kövér teheneket. A másik álomban hét kövér és szép kalász nőtt egy száron, miközben hét sovány és a keleti széltől tikkasztott kalász is sarjadt utánuk. A sovány kalászsok pedig végül elnyelték a hét kövér és telt kalászt. Nyugtalanította ez az álom a fáraót, ezért magához hívatta asztrológusait és bölcseit, hogy fejtsek meg, de képtelenek voltak rá. Akkor az Úr eszébe juttatta a főpohármesternek, hogy amikor börtönben raboskodott, neki is volt egy álma, amit akkor József magyarázott meg. A főpohármester szólt is a fáraónak, hogy van egy héber fiatalember a börtönben, aki képes álmokat fejteni. Így került József a fáraó elé, és megfejtette a fáraó álmait. József elmondta a fáraónak, hogy a két álom jelentése tulajdonképpen egy és ugyanaz: az Úr a két álomban előre megmutatja a fáraónak, mi fog történni a közeljövőben. Lesz hét bőséges év, amikor többet tudnak majd termelni, mint korábban, ezt viszont az éhínség hét esztendeje követi majd, amely olyan súlyos lesz, hogy az összes kitermelt többletet felemészti majd. József ezért a következőket tanácsolta a fáraónak: *„Most azért szemeljen ki a fáraó egy értelmes és bölcs embert, és állítsa azt Egyiptom élére. Ezt tegye a fáraó: rendeljen az ország fölé felügyelőket, és szedessen ötödöt Egyiptom országában a bőség hét esztendejében. Gyűjtsenek össze minden élelmet a következő jó esztendőkhöz, halmozzák föl a gabonát, és a fáraó felügyelete alatt őrizzék az élelmet a városokban. Mert ez az élelem lesz az ország tartaléka az éhínség hét esztendejében, amely majd eljön Egyiptomra, és akkor nem pusztul el az ország az éhínség idején. Tetszett ez a beszéd a fáraónak és minden szolgájának. A fáraó ezt mondta szolgáinak: Találhatunk-e ehhez hasonló embert, akiben isteni lélek van? Józsefnek pedig ezt mondta a fáraó: Miután Isten mindezt neked adta tudtul, nincs hozzád hasonló értelmes és bölcs ember. Te leszel házám gondviselője, és egész népem a te szavadnak engedelmeskedik. Csak a trón tesz engem nagyobbá nálad. Azután ezt mondta a fáraó Józsefnek: Nézd, én téged egész Egyiptom felügyelőjévé teszek!” (1Mózes 41:33-41).* Majd gyoicsruhába öltöztette Józsefet, és neki adta egyik kocsiját. Amikor pedig Józsefet körülvitték kocsiján, így kiáltottak előtte: „Térdre!”. És tisztelte őt a nép.

A bőség hét évében József hatalmas mennyiségű gabonát gyűjtetett össze a raktárakba. Korábban az emberek terményük tizedét szolgáltatták be a fáraónak, József azonban elrendelte, hogy a bőség hét esztendejében a fáraó terményük húsz százalékából részesüljön. József tehát a bőség hét esztendejében lényegében húsz százalékos adót vetett ki a népre, és ily módon sikerült annyi búzát összegyűjtenie, hogy

egy idő után már nem is számolták tovább. És akkor beköszöntött az éhínség hét esztendeje. Az éhínség azonban nem csak Egyiptomot sújtotta, hanem a környező területeket is. Kánaán földjére is kiterjedt, ahol Jákób élt családjával. Így érkezünk el a 42. Fejezethez: *„Jákób látta, hogy Egyiptomban van gabona és ezt mondta Jákób a fiainak: Mit néztek egymásra?”* (1. vers) – a fiúknak rossz lehetett a lelkiismerete, hiszen Egyiptomba adták el rabszolgának Józsefet. *„Mi lesz, ha lemegyünk Egyiptomba és meglátjuk őt rabszolgaként valahol?”* – gondolták. Valószínűleg összereztek Egyiptom gondolatára. *„Majd ezt mondta: Hallottam, hogy Egyiptomban van gabona, menjetek el, és vásároljatok ott gabonát, hogy életben maradjunk, és ne haljunk meg”* (2. vers). Jákób tehát megparancsolja fiainak, hogy menjenek le Egyiptomba, és vegyenek gabonát. *„Elment tehát József tíz bátyja, hogy gabonát vásároljanak Egyiptomban. De Benjámint, József öccsét nem küldte el Jákób a bátyjaival, mert azt gondolta, hogy szerencsétlenség éri”* (3-4. vers). Ráhelnek – akit Jákób szívből szeretett -, két fiúgyermek született. Nem igazán vehetjük rossz néven Jákóbtól, hogy annyira szerette Ráhelt, hiszen másik feleségét, Leát, úgy kényszerítették rá. Jákób mindig is Ráhelt akarta, érte szolgált odaadóan évekig Lábánnál. Lábán azonban ádáz módon becsapta Jákóbot: Ráhel helyett Leát adta hozzá feleségül, és Jákób csak a nászéjszaka reggelén vette észre, hogy nem szeretett Ráhele fekszik mellette. Piszkos trükk volt ez Lábán részéről, amit Jákób önkéntelenül is megvetett, hiszen ő kezdettől fogva Ráhelt szerette. Így hát, bár Leától sok fia született, amikor végre a szeretett Ráhel is szült neki fiúgyermeket, az a fiú volt Jákób szemében a legkedvesebb. Ráhelnek később született még egy fia, Benjámín, akinek születésébe Ráhel végül belehalt. Halála előtt Benóninak nevezte el újszülöttjét, ami annyit jelent, szomorúságom gyermeke, de Jákób később kegyelmesen Benjáminra változtatta a fiú nevét. A Benjámin név jelentése pedig: a jobbom fia. Jákób Benjámint is nagyon szerette, hiszen ő is Ráheltől született. Amikor tehát Józsefet eladták fivérei, bizonyosan Benjámin vette át József helyét Jákób szívében: Benjámin vált apja kedvencévé és féltve őrzött fiává. Benjámin volt a legkisebb fiú, ebből adódóan pedig bizonyos előnyöket élvezett. Ő volt a legfiatalabb, a dédelgetett kisöccs, akivel a szülők már nem voltak olyan szigorúak, mint a többiekkel. Most tehát Benjámin került olyan kitüntetett helyzetbe, mint amilyenben korábban József volt. Nem meglepő tehát, hogy amikor a testvérek elmentek Egyiptomba gabonáért, Benjámint maga mellett tartotta az édesapja. Hiszen soha sem lehet tudni, mi történhet vele egy ilyen hosszú úton! Csaknem 400 kilométert kellett megtenniük a pusztában! Benjáminnak otthon kellett maradnia, nehogy valami baja essen.

„Így mentek el Izráel fiai másokkal együtt, akik gabonát vásárolni mentek, mert éhínség volt Kánaán földjén” (5. vers) – sokan elmentek tehát Kánaán földjéről Egyiptomba gabonáért. *„József az egész ország kormányzója volt, ő árulta a gabonát a föld minden népének”* – úgy tűnik, hogy ha valaki idegen földről érkezett, először Józsefhez kellett mennie, hogy gabonát vásárolhasson. *„Amikor József*

bátyjai megérkeztek, arccal a földre borultak előtte. Amint József meglátta bátyjait, azonnal megismerte őket, de ő nem ismertette meg magát, és keményen beszélt velük. Megkérdezte őket: Honnan jöttetek? Ők így feleltek: Kánaán földjéről jöttünk élelmet vásárolni” (6-7. vers). „József tehát megismerte a testvéreit, de azok nem ismerték meg őt” (8. vers). Biztos vagyok benne, hogy amikor leborultak előtte, Józsefnek azonnal eszébe jutottak az álmai, amik régen annyira dühítették fivéreit. Sok évvel ezelőtt József mesélt is testvéreinek az álmairól: „Éppen kévéket kötöttünk a mezőn. Az én kévém fölkel, és állva is maradt, a ti kévéitek pedig körülállták, és leborultak az én kévém előtt” (1Mózes 37:7). Testvérei nagyon felmérgedtek ennek hallatán: „Még hogy mi leborultunk előtte? Mit képzelsz ez a kis vakarcs?” Most pedig itt áll József, és látja, ahogy fivérei leborulnak előtte. Testvérei 21 éve látták Józsefet utoljára. Mindössze 17 éves volt, amikor eladták őt egy karavánnak, amely Egyiptomba tartott. Most, 21 évvel később, József 38 éves – érett férfi, aki úgy öltözik, mint az egyiptomiak, így testvérei nem ismerték fel. Hiszen nem számították rá, hogy Józsefet ilyen poszton találják Egyiptomban! József felismerte őket, ők azonban nem ismerték fel Józsefet, József pedig nem fedte fel magát előttük.

„Ekkor József visszaemlékezett az álmokra, amelyeket róluk álmodott, és ezt mondta nekik: Kémek vagytok, azért jöttetek, hogy az ország védtelen részeit megszemléljétek. De azok így feleltek neki: Nem uram, élelmet vásárolni jöttünk a te szolgáid. Mindnyájan egy ember fiai vagyunk. Becsületesek vagyunk, sohasem voltak kémek a te szolgáid. Ő azonban ezt mondta nekik: Nem úgy van! Bizony azért jöttetek, hogy az ország védtelen részeit megszemléljétek! Azok így feleltek: Tizenketten voltunk a te szolgáid, testvérek vagyunk mi, egy embernek a fiai Kánaán földjén. A legkisebb most apánknál van, egyikünk pedig nincs meg. De József ezt mondta nekik: Úgy van, ahogyan mondtam nektek, kémek vagytok!” (9-14. vers). József igencsak megnehezíti a dolgukat. Majd így folytatja: „Ezzel teszek titeket próbára: a fáraó életére esküszöm, hogy nem távoztok innen, amíg ide nem jön a legkisebb testvéretek! Küldjétek el magatok közül egyet, hogy hozza ide a testvéreket, ti pedig fogságban maradtok. Így teszem próbára, igazat beszéltek-e. Mert ha nem, a fáraó életére esküszöm, hogy kémek vagytok! És őrizetben tartotta őket három napig” (15-17. vers). Fivéreik korábban nem voltak túl kegyelmesek hozzá: előbb beledobták egy verembe, majd Józsefnek hosszú ideig raboskodnia kellett azért, amit tettek vele. Így valószínűleg arra gondolt, nem árt pár nap a börtönben fivéreinek. Előbb keményen beszélt velük, meggyanúsította őket, hogy kémek, és végül valóban börtönbe vetette őket.

„Harmadnap ezt mondta nekik József: Ezt tegyétek, ha élni akartok! Hiszen én is félem az Istent!” (18. vers). Érdekes, hogy álcája részeként korábban azt mondta: „A fáraó életére esküszöm!”. Most azonban azt mondja, ő is féli az Istent. „Ha becsületesek vagytok, maradjon fogságban egyik testvéretek a börtönben, ti pedig menjétek, vigyétek gabonát házatok éhező népének. Hozzátok el hozzám a legkisebb testvéreket, akkor elhiszem, amit mondotok, és nem fogtok meghalni. És úgy cselekedtek. De így

beszéltek egymás közt: Bizony, a testvérünkért bűnhődünk most, mert láttuk az ő nyomorúságát, amikor könyörgött nekünk, de nem hallgattunk rá. Emiatt ért utol bennünket ez a nyomorúság. Rúben megszólalt, és ezt mondta nekik: Megmondtam nektek, hogy ne vétkezzetek a gyermek ellen, de ti nem hallgattatok rám, és most az ő vérét keresik rajtunk” (19-22. vers). A fivérek egymás vádolják, egymásra mutogatnak. Érdekes, hogy 21 év elmúltával még mindig büntudatot éreznek gonosz tettük miatt. Bizony a büntudatot hiába is próbáljuk takargatni. Előbb vagy utóbb úgyis megmutatkozik. A rossz lelkiismeret ugyanis napról napra továbbmárcangol bennünket. Az amerikai pénzügyminisztérium évekkal ezelőtt létrehozott egy úgynevezett Lelkiismereti Alapot. Minden évben több ezer dollár folyik be a pénztárba – névtelen feladóktól. Olyanok például, akik csaltak az adójukon, és később lelkiismeret-furdalást éreznek, beküldik azt az összeget, amivel korábban az államkasszát megrövidítették. A tudósok szerint a tudatalatti büntetés utáni vágy gyakran neurotikus viselkedésmintákat produkál. Tudom, hogy rosszat tettem. Bűnösnek érzem magam, és azt akarom, hogy megbüntessenek. Már túl nagy vagyok, az apukám már nem tud elfenekelni a másik szobában, hogy feloldja a lelkiismeret-furdalásomat, így valamiféle furcsa viselkedést kezdek el produkálni, valamiféle antiszociális viselkedést, az emberek pedig elkezdik mondogatni, hogy ezzel az emberrel valami nincs rendben. Én meghallom, és úgy veszem, hogy ez az én jól megérdemelt büntetésem – és bizonyos értelemben feloldja a büntudatom. A büntudat tehát valamilyen módon mindenképpen megmutatkozik majd – akár neurotikus viselkedésmintákban, akár más módokon. József fivérei 21 évig büntudattal éltek amiatt, amit tettek. És most, amikor komoly bajba kerülnek, mi az első gondolatuk: „Rosszat tettünk testvérünkkel, meg sem hallgattuk, amikor könyörgött nekünk keservesen, hogy ne adjuk el őt!”.

József mindeközben érti, mit beszélnek fivérei egymás közt, bár fivérei ezzel nincsenek tisztában. József érti őket, és valószínűleg itt tud meg sokmindent az egykori összeesküvésről ellene. Hallja, ahogy Rúben rájuk ripakodik, hogy nem mondták, hogy ne bántsák a kölyköt! De nem hallgattak rá, pedig mondták, hogy egy ujjal se nyúljanak hozzá! József biztosan ekkor döbben rá, hogy Rúben kiállt mellette 21 évvel ezelőtt. És Rúben talán éppen Simeonra nézett, amikor azt mondta, nem kellett volna bántani Józsefet! Ne feledjük, hogy József 21 évvel ezelőtt is jelen volt az eseményeknél – hallotta, ahogyan a verem fölött fivérei beszélgetnek. József valamilyen úton-módon azt is megértette, hogy Simeon volt a főkolompos. Simeon kegyetlen volt lobbanékony. Később, amikor Jákób atyai próféciákkal látta el fiait, ezt mondta Simeonról és Léviről: „*Átkozott haragjuk, mert erőszakos*” (1Mózes 49:7). József tehát Simeont választotta ki, hogy ott maradjon Egyiptomban börtönben, amíg a többiek elvitték apjuk házába a gabonát. Józsefnek természetesen fontos volt családja jóléte. Tudta, hogy ők is az éhínség esztendőit élik, és nem akarta, hogy elfogyjon az ennivalójuk. Így hát, miután három napig mindannyijukat börtönben tartotta, magához hívatta őket, és azt mondta, egyiküknek maradnia kell

túszként. A többiek pedig hazamehetnek, és elvihetik a gabonát családjuknak. De addig ne is térjenek vissza, amíg magukkal nem hozzák legfiatalabb testvérüket. *„Nem tudták, hogy József érti őket, mert tolmács volt közöttük. Ő pedig elfordult tőlük és sirt. Majd hozzájuk fordult, és beszélt velük. Azután kivétette közülük Simeont, és szemük láttára megkötöztette”* (23-24. vers). Ahogy hallotta fivérei szóváltását, József rádöbben, hogy ezúttal valódi megbánást tanúsítanak. Szerintem ezt az egész dolgot József azért találta ki, hogy próbára tegye testvéreit, és megláthassa, hol tartanak 21 év elteltével. József tudta, hogy Isten meg akarja valósítani terveit ezeken a srácokon keresztül, és nagy dolgokra hívja el ezt a családot. Jákób sokszor elmesélhette Józsefnek vízióit és álmait, és mindazt, amit Istentől hallott: hogy egy nép származik majd belőlük, és különféle törzsek a fivérekből. József tehát tudta, hogy Istennek terve ezekkel a srácokkal, és valószínűleg azon gondolkodott, vajon most már készen állnak-e arra, hogy Isten munkálkodjon bennük. József ezért próbára tette őket. És itt is van az első jele annak, hogy a dolgok megváltoztak. A fivérek megbánják tettüket – megvallják, hogy helytelenül cselekedtek. Többé nem próbálják igazolni tettüket. A Bibliában azt olvashatjuk, hogy semmire sem jut az, aki megpróbálja takargatni bűneit, aki viszont megvallja azokat, üdvözülni. Sokszor elkövetjük mi is azt a hibát, hogy megpróbáljuk igazolni, vagy elrejtteni a bűnünket. Pedig addig nem szabadulhatunk a büntudatunktól, amíg meg nem valljuk bűnünket. *„Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszástól”* (1János 1:9). A fivérek tehát megvallják és megbánják bűnüket – ez jó jel!

„Akkor megparancsolta József, hogy töltsék meg a zsákjaikat gabonával, de mindegyiknek a pénzét tegyék vissza a zsákjába, és adjanak nekik útravalót. Így cselekedtek velük. Ők pedig föltették gabonájukat a szamarakra, és elmentek. Az egyik kinyitotta a zsákját, hogy abrakot adjon samarának az éjjeli szálláson, és meglátta, hogy pénze a zsák szájában van. Ezt mondta testvéreinek: Visszakerült a pénzem! Itt van a zsákomban! Ekkor oda lett a bátorságuk, és remegve mondták egymásnak: Mit cselekedett velünk az Isten?!” (25-28. vers). Szerintem Józsefnek is volt humorérzéke, és tudta, mi történik, amikor kinyitják zsákjukat, és megtalálják benne a pénzt. *„Amikor megérkeztek apjukhoz, Jákóbbhoz Kánaán földjére, elmondták neki mindazt, ami velük történt. Egy ember, annak az országnak az ura, keményen beszélt hozzánk, és úgy bánt velünk, mintha kémkedni akartunk volna az országban. De mi ezt mondtuk neki: Becsületesek vagyunk, soha nem voltunk kémek. Tizenketten voltunk testvérek, apánknak fiai, de egyikünk nincs meg, a legkisebb pedig apánknál van Kánaán földjén. Akkor ezt mondta nekünk az az ember, annak az országnak az ura: Erről tudom meg, hogy becsületesek vagytok-e: Egyik testvéreteket hagyjátok nálam, menjetek el, és vigyetek gabonát házatok éhező népének, azután hozzátok el hozzám a legkisebb testvéreteket! Akkor tudni fogom, hogy nem kémek vagytok, hanem becsületes emberek, visszaadom a testvéreteket, és szabadon járhattok az országban. Mikor aztán a zsákjaikat*

kiürítették, hát mindegyiknek a pénzes zacskója ott volt a zsákjában. Amikor pénzes zacskóikat meglátták, apjukkal együtt megijedtek” (29-35. vers). Jákób azt gondolta, fiai becsapták őt, és igencsak felkavarta őt ez az eset. „*Apjuk, Jákób ezt mondta nekik: Elveszitek tőlem gyermekeimet!*” – vajon Jákób sejtett valamit ezen a ponton Józsefet illetően? Hiszen azzal gyanúsítja őket, hogy megfosztják őt gyermekeitől. „*József nincs meg, Simeon sincs meg, és még Benjámint is elviszitek?! Engem sújt mindez!*” (36. vers).

Jákób megengedte, hogy eluralkodjon rajta a félelem, mert a külső körülményekre nézett. Láta a pénzes zacskókat a fiúk zsákjában, hallotta, hogy elmesélték, milyen keményen bánt velük Egyiptom ura. Azt is hallotta, mit követel tőlük Egyiptom ura, és mivel hatalmába kerítette őt a félelem, kétségbeesett. A félelem általában kétségbeeséshez vezet. Kétségbeesésében pedig ostoba dolgokra hajlamos az ember. Jákób is saját fiaira támadt. Amikor valaki kétségbeesik, gyakran megesik, hogy rátámad tulajdon barátaira. Nehéz is egy kétségbeesett embert vigasztalni, mert sokszor már eljutottak arra a pontra, hogy nem kérnek a vigasztalásból. Ha odamész hozzá, hogy vigasztald, megeshet, hogy rád támad, hiszen kétségbeesésünkben ostoba dolgokat művelünk. Jákób is kétségbeesett, és felnagyította a problémát. Érdekes, hogy a félelem valahogy tényleg felnagyítja a problémát. Amikor Tuscon városában szolgáltam lelkipásztorként, szinte még gyerek voltam, a huszas éveim elején jártam, az egyik nap megbeszélést tartottunk az ifjúsági vezetőkkel. Az ifjúsági programokra vonatkozó terveinket kellett megosztanunk egymással – ahogy azt nekünk megtanították. Volt a csapatunkban két lány – egy makrancos ikerpár, akiket jól elkényeztettek, így megszokták, hogy mindenki úgy táncol, ahogy ők füttyülnek. Összeesküdtek ellenem, és pár perccel a megbeszélés előtt elindultak a közértbe rágóért, folyamatosan rágóztak ugyanis. Erre én azt gondoltam, rendben van, nem fogok csak úgy a fenekemen üldögélni, amíg vissza nem érnek, majd megtanítom én nekik, hogy ha fél nyolcra beszélünk meg egy találkozót, akkor az bizony fél nyolckor kezdődik! Úgyhogy szóltam az egyik srácnak, aki ott volt, hogy jöjjön el velem a közértbe. A közérttől egy saroknyira volt egy esővízelvezető csatorna, ami az úttest alatt futott – egy hatalmas cső volt, oda bújtunk. Amikor a lányok odaértek a csatornához, elkiáltottam magam, hogy kaptátok el őket! Majd fogtam egy nagy követ és legurítottam az úttest alatt húzódó csövön. Képzeltetek, hogy dübörgött! A lányok erre sikítva elfutottak, mi pedig a haverommal gyorsan visszamentünk a gyülekezetbe, majd leültünk a teremben, mintha csak rájuk várnánk. Kisvártatva egy rendőrautó állt meg az épület előtt, a két lány kiszállt belőle, odafutott hozzánk, és fennhangon elmesélte a történetet. Arról számoltak be, hogy 15 srác próbálta elkapni őket, és csak mondták és mondták, és hihetetlenül hatalmasra duzzasztották a történetet! Bámulatos, mennyire felnagyíthat a félelem egy adott helyzetet.

Jákób megjegyzése is túlzás volt, ahogy a félelem gyakran túlzásokba visz bennünket: „Engem sújt mindez!”. „Minden ellenem van!”. Pedig csak úgy tűnt, mintha minden ellene lett volna. Problémánkat azonban sohasem az alapján kell megítélnünk amit látunk. Jákób is ebben hibázott. Pál azt

mondja, nem a látható dolgokra nézünk, hanem a láthatatlanokra. A látható dolgok ugyanis mulandók, míg a láthatatlanok örökkévalók. Jákób, nincs minden ellened! Sőt, ha ismernéd a teljes igazságot, ahelyett, hogy elkeseredsz és félsz, inkább örvendeznél! Ugrálnál örömdobban! A kétségbeesést gyakran féligazságok szülik – csak a látható dolgokra nézünk, és Istent bele sem vesszük az egyenletbe. Amikor azonban Istent is beleveszem a számításba, akkor ki tudok tartani. Amikor arra gondolok, hogy Isten ül a trónon és munkálkodik, eloszlik a félelmem. Rádöbbenek, Isten nem hagyott el engem. És akkor biztos lehetek abban, hogy nem esküdött minden össze ellenem. Bár én úgy éreztem, rosszul éreztem – meglátásom töredékes tudásra épült. A Biblia azt mondja, hogy nincs minden ellenünk: *„Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket elhatározása szerint elhívott”* (Róma 8:28). *Minden a javukra szolgál.* Semmi sem választhat el bennünket Krisztus szeretetétől – sem szegénység, sem üldöztetés, sem éhínség. Semmi. A mindenbe ugyan beletartozhat az éhínség és az üldöztetés, de ha át kell is élnem effajta szenvedést, tudhatom, hogy bármi jön is, a javamra válik, mert semmi nem választhat el engem Krisztus szeretetétől. *„Ki választana el minket a Krisztus szeretetétől? Nyomorúság, vagy szorongatás, vagy üldözés, vagy éhezés, vagy mezítelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver? (...) De mindezekkel szemben diadalmaskodunk az által, aki szeret minket. Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent Jézus Krisztusban, a mi Urunkban”* (Róma 8:35,37-39). Van-e effajta bizonyosságod Isten szeretetéről? Ha igen, boldog ember vagy, akinek békesség honol a szívében. Én annyira biztos vagyok Isten szeretetében, tervében, mindenek felett álló gondoskodásában, hogy nem félek attól, mi történhet velem. Mert bármi vár is rám, csak az jöhet, amit Isten megenged. Isten pedig szeret engem, és csak azokat a dolgokat engedi meg, amik a javamra válnak. Nem enged meg semmi olyat, ami tönkretenne. Isten csak azt engedi meg az életben, ami a javamra válik – ebben biztos vagyok. Így hát bizton állíthatom, hogy mindezekben a dolgokban diadalmaskodhatok, mert Isten szeret engem. Ha neked is effajta bizonyosságod van Isten szeretetéről, átmehetsz a legnagyobb sötétségen is úgy, hogy körülötted sugárzik a fény - az ő szeretetének fénye körülölel.

Jákób felkiált, kétségbeesik – rosszul teszi, hiszen csak töredékes a tudása. *„Minden ellenem van!”*. Pedig ez nem igaz! Ó, Jákób, bárcsak ismernéd a teljes igazságot! Többé nem sírnál kétségbeesetten, hanem örvendeznél! Milyen sokszor mi is kétségbeesetten kiáltunk, nyögdécselünk és panaszkodunk, miközben Isten egyre csak azt mondogatja: *„Ó, ha tudnád, épp mit végzek...Várj! Engedd, hogy végigvigyem a történetet! A végén jóra fordulnak a dolgok, meglátod!”*. Az egész egy csodálatos misztérium. Várj, amíg ki nem bontakozik teljesen! És akkor olyan izgatott leszel, hogy milyen jól tervezek! Gondoljunk csak bele, mennyire meg tudjuk nehezíteni Isten dolgát panaszkodásunkkal!

„Szerintem már nem is szeretsz engem, Isten. Miért csinálod ezt velem? Nem is tudom, talán jobb lenne, ha bedobnám a törölközőt.” Istennek ki kell bírnia, ahogy végigpanaszkodjuk az utat, miközben ő próbál értünk tenni valami jót. Néha úgy sajnálom Istent. Mennyi mindent ki kell bírnia! Pusztán azért, hogy megmutathassa nekünk jóságát. Mennyi vádaskodásunkat kell elviselnie! És mindeközben Isten jó dolgokra gondol, és látja, hogy jó lesz az eredmény, és jó gyümölcsöket teremhetünk majd. „Minden ellenem van!” – panaszkodik Jákób, miközben nem is ismeri a teljes igazságot. *„Ekkor Rúben azt mondta apjának: Az én két fiamat öld meg, ha nem hozom őt vissza! Bízd csak rám, én visszahozom!”* (37. vers). Elég nagy ostobaságot mond itt Rúben. De Rúben elég hirtelen ember volt, most is első felindulásból ígéretet ostobaságot: ugyan miért vigasztalná az Jákóbot, ha megölhetné Rúben két fiát – tulajdon unokáit? Tudjátok, gyakran az ember szükségét érzi annak, hogy mondjon valamit. De veszélyes dolog csak azért mondani valamit, hogy mondjunk valamit. *„Ekkor Rúben azt mondta apjának: Az én két fiamat öld meg, ha nem hozom őt vissza! Bízd csak rám, én visszahozom! De Jákób így felelt: Nem mehet el veletek a fiam, hiszen a bátyja meghalt, és ő egyedül maradt meg. Ha szerencsétlenség éri az úton, amelyre indultok, akkor a bánat miatt juttatjátok ősz fejemet a halottak hazájába”* (38. vers). Ahogy azonban telt-múlt az idő, az éhínség folytatódott, és idővel elfogyott a gabona, amit Egyiptomban vásároltak.

43. fejezet: *„Az éhínség azonban országszerte súlyosbodott. Amikor mind megették az Egyiptomból hozott gabonát, ezt mondta nekik az apjuk: Vásároljatok megint egy kis élelmet! De Júda azt mondta neki: Szigorúan figyelmeztetett bennünket az az ember: Ne kerüljetek a szemem elé, ha nem lesz veletek a testvéretek! Ha tehát hajlandó vagy elküldeni velünk a testvérünket, elmegyünk, és vásárolunk neked élelmet. De ha nem küldöd el, nem megyünk el, mert az az ember megmondta nekünk: ne kerüljetek a szemem elé, ha nem lesz veletek az öcsétek!”* (1-5. vers). Azt mondják tehát apjuknak: „Nézd, apánk, te nem érted ezt az embert. Megesküdött, hogy nem fogad bennünket öcsénk nélkül, és komolyan is gondolja! Ha hajlandó vagy elküldeni velünk a fiadat, rendben, akkor elmegyünk, és veszünk gabonát, ha viszont nem, semmi esetre sem megyünk el ismét Egyiptomba, és nem kerülünk az ember szeme elé”. Izráel ezt mondta: *„Miért tettetek velem ilyen rosszat, hogy elmondtátok annak az embernek, hogy van még egy testvéretek? Ők így feleltek: Sokat kérdezősködött az az ember rólunk és családukról. Él-e még az apátok? Van-e még testvéretek? És ezekre a kérdésekre nekünk válaszolnunk kellett. Honnan tudhattuk volna, hogy majd ezt mondja: Hozátok ide a testvéreteket!”* (6-7. vers). Ha valaha is láttátok, ahogy abban a kultúrában az emberek egymással veszekszenek, tudjátok, hogy mindenki kézzel-lábbal mutogat és kiabál, és az ember először azt hiszi, mindjárt megölik egymást. Szinte azt várja az ember, hogy egyszer csak előrántják a késüket. Így alkudoznak a juhok fölött is, bár most épp nem erről van szó. Izgalmas lett volna figyelni vitájukat – úgy tűnik, beleadtak apait-anyait!

„*Akkor Júda ezt mondta apjának, Izráelnek: Küldd el velem a fiút, hadd keljünk útra, hogy életben maradjunk, és ne haljunk meg sem mi, sem te, sem a gyermekeink! Én kezeskedem érte, tőlem kérd számon! Ha nem hozom vissza, és nem állítom eléd, egész életemben viseljem vétkem terhét. Bizony, ha nem késlekedünk, már kétszer is megfordulhattunk volna*” (8-10. vers). Más szóval tehát: „Ne késlekedjünk tovább, ideje indulnunk, túl sokat vártunk, mostanra már vissza is érhattunk volna! Én majd kezességet vállalok érte, vállalom érte a teljes felelősséget! Ha nem hozom őt vissza, tőlem kérd számon!”.

„*Akkor így szólt hozzájuk az apjuk, Izráel: Ha már így kell lennie, ezt tegyétek*” – figyeljük csak az agyafűrt, mindig valamiben mesterkedő Jákóbot – „*Rakjatok az ország java termékeiből a zsákjaitokba, és vigyetek ajándékot annak az embernek: egy kis balzsamot, egy kis mézet, gyógyfüvet, mirhát, diót és mandulát. Pénzt pedig kétszer annyit vigyetek magatokkal, mert ami pénz visszakerült zsákjaitok szájába, azt is vigyétek vissza! Hátha tévedés volt!*” (11-12. vers). Jákób ravasz ember volt - ajándékokat küld annak a férfinak, hogy kiengesztelje, és hogy jó benyomást kelthessenek nála fiai.

„*Testvéreiteket is vigyétek, készüljete, menjete vissza ahhoz az emberhez! Adja a mindenható Isten*” – és itt most Isten szövetségi nevét használja, vagyis azt mondja, El-shaddai – „*hogy az az ember irgalmas legyen hozzátok, és küldje vissza veletek a másik testvéreiteket és Benjámint. Ha már el kell veszítenem gyermekemet, hát elveszítem!*” (13-14. vers). Jákóbnak el kellett jutnia erre a pontra – le kellett tennie mindent Isten kezébe. Eszternek is el kellett jutnia erre a pontra: „Ha elpusztulok, hát elpusztulok!”. Ilyenkor az ember szembe mer nézni körülményeivel, és Isten kezébe helyezi az életét. Jákób is így szól: „Rendben, bízni fogok Istenben. Adja a Mindenható, hogy az az ember irgalmas legyen hozzátok, és ha el kell veszítenem gyermekemet, hát elveszítem!”. Jákób szembenézett az élet valóságával. Sok ember egyszerűen képtelen eljutni erre a pontra. Sok ember nem hajlandó elfogadni bizonyos dolgokat. Csak harcol rendületlenül, pedig elérkezik az idő, amikor nincs más hátra, az ember kénytelen Isten kezére bízni magát, és azt mondani: „Bármilyen következik is, minden Isten kezében van, nekem pedig el kell azt fogadnom, mert én hozzá tartozom, az életem az övé. Így bármilyen történjék is, el kell azt fogadnom”. Jákób is eljutott erre a rendkívül fontos pontra – és többé nem Jákóbnak hívták őt, hanem Izráelnek, aki felett Isten uralkodik. Mintha Jákób azt mondaná itt: „Jó, akkor most megint Izráel leszek.” Érdekes, milyen gyorsan Izráellé változott Jákób, vagy milyen gyorsan lett Jákóbból újra Izráel. Jákóbnak is voltak gyenge pillanatai. De végül azt mondja – lesz ami lesz. Nagy különbség, amikor kezünkbe vesszük a dolgokat, és aztán Istenre bízuk utunkat.

„*Ha már el kell veszítenem gyermekemet, hát elveszítem! Fogták tehát a férfiak az ajándékot, kétszer annyi pénzt vittek magukkal, meg Benjámint is. Elindultak és elmentek Egyiptomba, és megjelentek József előtt. Amikor József meglátta köztük Benjámint, így szólt háza felügyelőjéhez: Vidd be ezeket az embereket a házba, vágj le egy állatot, és készítsd el, mert ma velem ebédelnek ezek az emberek! Az úgy is*

tett, ahogyan József mondta, és bevezette őket József házába. Az embereket félelem fogta el, amikor József házába vezették őket, és ezt mondták: A pénz miatt hoztak ide bennünket, amely a múltkor visszakerült zsákjainkba. Ránk fognak rontani, ránk fognak támadni, és szolgaságra vetnek bennünket szamarainkkal együtt” (15-18. vers). A fivérek tehát ismét megijedtek, hogy a pénzeszacskók miatt kerültek bajba, és meggyanúsítják őket, sőt rabszolgává teszik mindannyiukat. „Odaléptek József házához, megszólították a ház ajtajában, és ezt mondták: Urunk, jártunk mi már itt a múltkor is élelmet vásárolni. De amikor elérkeztünk éjjeli szállásunkra, és kinyitottuk a zsákjainkat, kitűnt, hogy mindegyikünk pénze a zsákja szájában volt, ott volt a pénzünk teljes összegében! Ezt most mi visszahoztuk magunkkal. De más pénzt is hoztunk magunkkal, hogy azon élelmet vásároljunk. Nem tudjuk, ki tette pénzünket a zsákjainkba. Ő azt felelte: Legyetek nyugodtak, ne féljete! Istenetek, atyátok Istene adta azt a kincset zsákjaitokba. A ti pénzetek eljutott hozzám. Majd kivezette hozzájuk Simeont” (19-23. vers). Ők azt gondolták, pontosan értik, mi történik – hogy minden a pénz miatt van. A felügyelő azonban azt mondja, nem érti, mi bajuk, hiszen nála van a pénzük. Istentől kaphattak ajándékot. Szavaival azonnal lerombolja elméletüket, úgyhogy most már ők is értik, hogy másról lehet szó. „Azután bevezette őket József házába, vizet adott, és megmosták a lábukat, a szamaraiknak meg abrakot adott. Ők pedig elkészítették az ajándékot, mielőtt József délben megjött, mert hallották, hogy ott fognak ebédelni. Amikor József hazaérkezett, bevitték neki a házba az ajándékot, amely náluk volt, és földre borultak előtte. Ő pedig békességgel köszöntötte őket, és megkérdezte: Jól van-e öreg apátok, akiről beszéltetek nekem? Él-e még? Ők így feleltek: Apánk, a te szolgád, jól van, él még. Majd meghajoltak és leborultak. Amikor József föltekintett, és meglátta testvérét, Benjámint, anyja fiát, ezt mondta: Ez a ti legkisebb testvéretek, akiről beszéltetek nekem? Majd ezt mondta: Legyen kegyelmes hozzád az Isten, fiam! Azután elsietett József, mert öccsét látva elérzékenyedett, és sírnia kellett. Bement azért a belső szobájába, és ott kisírta magát” (24-30. vers). Józsefet szinte szétfeszítették az érzelmek. Itt van a testvére Benjámin, akiről azt hitte, soha nem látja viszont. És most itt áll előtte! Annyira szerette volna megragadni, megölelni! Sírva fakadt, ezért sarkon fordult és kirohant a szobából saját szobájába, ahol nyugodtan kisírhatta magát. Olyan izgatott volt, úgy örült, hogy újra láthatta őt!

„Azután megmosta az arcát, és kijött. Uralkodott magán, és ezt mondta: Tálaljátok föl az ételt! De külön tálaltak neki, külön azoknak is, és külön a vele együtt étkező egyiptomiaknak is” (31-32. vers). Józsefnek magas beosztása miatt külön asztala volt. Az ott étkező egyiptomiaknak is megvolt a külön asztaluk, fivérei pedig egy harmadik különálló asztalnál étkeztek, az egyiptomiak számára ugyanis irtóztak még annak a gondolatától is, hogy egy héberrel étkezzenek. „Leültették őket vele szemben: az elsőszülöttet az elsőszülöttnak, a legfiatalabbat a legfiatalabbnak járó helyre. Az emberek pedig ámulva néztek egymásra” (33. Vers). Sorba ültették őket az asztal körül, a legidősebtől a legfiatalabbig. Az

emberek észrevették, hogy születésük sorrendjében ültette őket asztalhoz. Az emberek ámulva néztek egymásra, mert annak esélye, hogy egy idegen így eltalálja a 10 testvér születésük sorrendjét egy volt a harminckilencezer-négyszázötvenhétmillióhoz. Utánaszámolhattok! Igencsak kicsi volt tehát az esélye, ezért nem meglepő, hogy az emberek ámulva néztek körül, mi történik. „*Őelőle vitték nekik az adagjukat, de Benjámint adagja ötször nagyobb volt mindnyájukénál. Azután ittak, és megmámorosodtak vele együtt*” (34. vers). Kitüntetett figyelemben részesítette Benjámint - ötször nagyobb adagot adott Benjáminnak, mint többi testvérének.

44. fejezet: „*Azután József ezt parancsolta háza felügyelőjének: Töltsd meg ezeknek az embereknek a zsákjait élelemmel, amennyit csak el bírnak vinni, de mindegyiknek a pénzét tedd a zsákja szájába. Serleget, az ezüst serleget pedig tedd a legkisebbik zsákjának a szájába a gabonája árával együtt! Ő eszerint cselekedett, ahogyan megmondta neki József. Reggel, amikor világos lett, útra bocsátották az embereket szamaraikkal együtt. Kimentek a városból, de még nem jártak messze, amikor József azt mondta háza felügyelőjének: Indulj, fuss utánuk azoknak az embereknek! Ha utoléred őket, ezt mondd nekik: Miért fizettek rosszal a jóért? Hiszen ez az, amiből inni szokott az uram, sőt jósolni is ebből szokott! Rosszul tettétek, amit elköveltetek*” (1-5. vers). Az egyiptomiak otthon voltak a varázslásban – mind a mai napig fennmaradtak ősi egyiptomi varázskönyvek például. Emlékezzünk csak arra az időre, amikor Mózes bement a fáraó elé. Abban az időben is akadtak meglehetősen ügyes egyiptomiak, akik ravasz mutatványokat végeztek. Ügyesen gyakorolták a varázslást. Az egyiptomiaknak voltak többek között olyan aranyból és ezüstből készült serlegeik, amikből jósoltak.

A fivéreket tehát azzal gyanúsítják, hogy ellopták József jóslóserlegét. „*Amikor utolérte őket, el is mondta nekik ezeket a szavakat. Ők azonban ezt felelték neki: Miért mond az én uram ilyeneket? Távol legyen szolgálóidtól, hogy ilyesmit tegyenek! Hiszen azt a pénzt is visszahoztuk neked Kánaán földjéről, amit zsákjaink szájában találtunk. Hogyan loptunk volna hát urad házából ezüstöt vagy aranyat?*” (6-8. vers). A fivérek tehát tiltakoznak, és váltig bizonygatják, hogy nem állt szándékukban megrövidíteni az urat. „*Akinél megtalálják szolgálóid közül, az haljon meg, mi magunk meg rabszolgái leszünk uramnak. Ő ezt mondta: Legyen hát úgy, ahogyan mondtátok. De csak az lesz a rabszolgám, akinél megtalálják, ti szabadok maradtok*” (9-10. vers) – József megpróbálta magánál tartani a legfiatalabb testvérét, hogy időt tölthessen vele, és felfedhesse magát előtte. „*Erre mindegyikük sietve lerakta zsákját a földre, és kinyitotta a zsákját. Ő pedig végigkutatta azokat: a legnagyobbikén kezdte, a legkisebbikén végezte, és megtalálta a serleget Benjámint zsákjában. Akkor ezek megszagatták felsőruhájukat, majd mindegyik fölrakta a terhet szamarára, és visszatértek a városba. Amikor Júda és testvérei bementek József házába, ő még otthon volt, és földre borultak előtte. József ezt mondta nekik: Hogy csinálhattatok ilyet? Hát nem tudjátok, hogy a magamfajta ember jósolni is szokott? Júda így felelt: Mit mondjunk az én uramnak? Mit*

szóljunk, mivel igazoljuk magunkat? Isten hozta napvilágra szolgálid bűnét. Most már rabszolgái vagyunk az én uramnak mi is, meg az is, akinél a serleget megtalálták” (11-16. vers) – más szóval, a fivérek megint felemlegetik bűnüket, amit József ellen elkövettek sok évvel ezelőtt, amikor eladták őt rabszolgának.

Náluk volt az ezüst, amit első alkalommal vittek magukkal. Elhozták tehát azt a ezüstöt, és még egyszer annyit – most tízen jöttek vissza, mert Simeon még Egyiptomban raboskodott. 20 zsáknyi ezüst. Vajon nem csengett ismerősen? Józsefet annakidején húsz ezüstért adták el. A fivérek így reagálnak: „Mit is mondhatnánk? Isten hozta napvilágra bűnünket. Rabszolgáid leszünk mindannyian.” *„De ő ezt mondta: Távol legyen tőlem, hogy ezt tegyem! Csak az lesz a rabszolgám, akinél a serleget megtalálták, ti pedig menjetek el apátokhoz békességgel!”* (17. vers). Szerintem József itt még mindig próbára teszi őket. Látni szeretné, milyen a többiek valódi hozzáállása Benjáminhoz. Vajon Benjáminra is féltékenyek, ahogy korábban Józsefre féltékenykedtek? Vajon Benjámintól is szeretnének megszabadulni, ahogy Józseftől is megszabadultak? Vajon még mindig ott van szívükben az a mélyreszántó féltékenység? Ha igen, hogyan valósulhatnak meg valaha is Isten tervei rajtuk keresztül? Szerintem József itt próbára teszi fivéreit, hogy meglássa, hogyan viszonyulnak Benjáminhoz. Véleményem szerint az egészet József készakarva úgy intézi, hogy megláthassa, hajlandóak-e testvérei az első adandó alkalommal megszabadulni Benjámintól. Itt ugyanis könnyű lehetőség adódott: „Mi hazamegyünk, te meg csak tarts meg öcsénket! Korábban sikeresen megszabadultunk egy másik testvérünkötől, ő is nehéz eset volt, most meg Benjámintól. Így mi örökölhettük az öreg vagyont halála után!”. József tehát próbára teszi hozzáállásukat, hogy megállapíthassa, vajon az idő megváltoztatta-e. Korábban már látta, hogy megbánták bűnüket – ez jó jel. Most pedig mindannyian felajánlják, hogy rabszolgái lesznek. „Ó, de hát nem kell mindannyiótoknak a rabszolgámmá válnotok! Elég annak az egynek, akinél a serlegem volt. A többiek mehetnek békével.”

„Ekkor Júda odalépett hozzá és ezt mondta: Kérlek, uram, hadd szóljon egy szót hozzád, uramhoz a te szolgád, és ne gerjedj haragra szolgád ellen, hiszen olyan vagy te, mint a fáraó! Amikor az én uram ezt kérdezte a szolgáitól: Van-e apátok vagy testvéretek, akkor mi azt feleltük az én uramnak: Öreg apánk van nekünk, és annak egy öregkorában született fiatal gyermeke. Ennek a bátyja meghalt, és mivel ő egyedül maradt meg az anyjától, azért szereti őt az apja” (18-20. vers) – Jákób József iránti szeretetét most Benjáminra öntötte ki. Vajon utálták ezért Benjámint? *„Te ezt mondtad szolgálidnak: Hozzátok el őt hozzám, hadd lássam saját szememmel! Mi azt feleltük az én uramnak: Nem hagyhatja el az a fiú az apját, mert ha elhagyja, meghal az apja. Te akkor ezt mondtad szolgálidnak: Ha a legkisebb öcsétek nem jön el veletek, nem kerülhetek többé a szemem elé! Mi elmentünk apánkhoz, a te szolgádhoz, és elmondtuk neki az én uram beszédét. Mikor aztán apánk azt mondta, hogy vásároljunk megint egy kis élelmet, mi azt feleltük: Nem mehetünk el. Csak akkor megyünk el, ha velünk lesz a legkisebb testvérünk is, mert nem*

kerülhetünk annak az embernek a szeme elé, ha a legkisebb testvérünk nem lesz velünk. Akkor apám, a te szolgád, ezt mondta nekünk: *Ti is tudjátok, hogy csak két fiút szült nekem a feleségem. Az egyik elment tőlem, és én azt gondoltam: Biztosan vadállat tépte szét, nem is láttam mindmáig. Ha ezt is elviszitek tőlem, és szerencsétlenség éri, akkor a bánat miatt jutajátok ősz fejemet a halottak hazájába. Ha úgy térek most vissza apámhoz, a te szolgádhoz, hogy nem lesz velünk ez a fiú, akihez lelkéből ragaszkodik, és ha meglátja, hogy nincs meg a fiú, akkor meghal, és szolgálid a bánat miatt juttatják apánknak, a te szolgálidnak ősz fejét a halottak hazájába. De szolgálid így vállalt kezeséget apámnál ezért a fiúért: Ha nem hozom vissza hozzád, egész életemben viseljem vétkem terhét apám előtt. Ezért hadd maradjon itt a te szolgálid e fiú helyett uram rabszolgájaként, ez a fiú pedig menjen el testvéreivel! Mert hogyan mehetnék el apámhoz, ha ez a fiú nincs velem? Nem akarom látni azt a bajt, ami apámat éri*” (21-34. vers). Júda csodálatos módon közbenjár itt Benjáminért, és felajánlja önmagát rabszolgaként Benjámin helyett. Mennyire megváltozott a hozzáállása és a szíve! Vegyük csak észre, hogyan beszél Jákób Benjámin iránti szeretetéről! „Apám a lelkéből ragaszkodik ehhez a fiúhoz, és ha nélküle térünk vissza, apánk bizonyosan belehal!”. Mindez azt is mutatja, mennyire szerette Júda az öreg Jákóbot. Júdában nyoma sincs a gyűlöletnek Benjámin felé – hajlandó Benjámin helyett vállalni a rabszolgaságot. Ezzel az utolsó vizsgán is átmentek, és József most már biztos benne, hogy fivérei őszintén megbánták tettüket. József most már látja, hogy eltűnt szívéből a keserűség és a gyűlölet. Tudja, hogy mindez már a múlté. Fivérei ezúttal kitűnőre vizsgáztak! Júda felajánlja, hogy magára vállalja a Benjáminnak kijáró büntetést. Érdekes, hogy később Júda törzsén keresztül jött el a Messiás. Az oroszlán Júda törzséből, aki eljött, hogy magára vállalja a nekünk járó büntetést. Itt pedig Júda ajánlja fel, hogy ugyanezt megteszi öccséért.

45. fejezet: *„Ekkor József már nem tudott tovább uralkodni magán az ott álló sok ember előtt, és felkiáltott: Küldjétek ki előlem mindenkit! Nem is maradt senki nála, és ekkor József megismertette magát a testvéreivel. Hangos sírásra fakadt, úgyhogy meghallották az egyiptomiak, és így hallottak róla a fáraó házában is”* (1-2. vers) – ahogy egymást sírva üdvözölték. *„Majd ezt mondta József a testvéreinek: Én vagyok József! Él-e még az én apám? De a testvérek nem tudtak válaszolni, mert megrémültek tőle”* (3. vers) – ők még nem tudtak olyan felhőtlenül örülni a találkozásnak, hiszen nem tudták, mire készül József. *„József ezt mondta testvéreinek: Jöjjetek közelebb hozzám! Ők közelebb mentek. Ekkor így szólt: Én vagyok József, a testvéreitek, akit eladtatok Egyiptomba! De most ne bánkódjatok, és ne keseregjétek amiatt, hogy engem ide eladtatok, mert azért küldött el engem Isten elöttetek, hogy életben maradjatok”* (4-5. vers). Ne keseregjétek! Isten keze volt a dologban! Nem szabad megvetnünk azokat a másodlagos körülményeket, amelyeket Isten arra használ az életünkben, hogy az elsődleges célját megvalósítsa. József eladása is egy másodlagos körülmény volt. És József azt mondja fivéreinek, ne keseregjenek miatta. Észre kell venniük, hogy Isten keze végig ott volt az egészben. *„Ő küldött el ide engem, hogy életben tartsa a*

családot.” Józsefnek megvolt az az előnye, hogy ezen a ponton visszanézhetett, és láthatta Isten munkáját mindvégig. Ne keseregjete! *„Mert már két esztendeje tart az éhínség a földön, és még öt esztendeig nem lesz sem szántás, sem aratás. Isten küldött el engem elöttetek, hogy maradékok legyen a földön, és életben tartson benneteket nagy szabadítással. Tehát nem ti küldtetek ide, hanem Isten, aki engem a fáraó első emberévé, egész házának urává és egész Egyiptom uralkodójává tett”* (6-7. vers). Isten tette mindezt! József Isten gondoskodó kezét látta az egészben! Milyen csodálatos is az, amikor nemcsak a másodlagos körülményekre nézünk, hanem azokon túl meglátjuk, hogy Isten gondoskodó keze munkálkodik életünk minden körülményén keresztül! *„Nem mi csináltuk mindezt, hanem Isten! Isten küldött ide engem, hogy megóvja a családunk életét!”* – mondja József. *„Sietve menjetek el apámhoz, és mondjátok meg neki: Ezt üzeni a fiad, József: Isten egész Egyiptom urává tett engem. Jöjj el hozzám, ne tétovázz! Gósen földjén fogsz lakni, közel leszel hozzám te, a fiaid és mindened. Én majd ellátlak itt, hiszen még öt évig tart az éhínség. Így nem fogsz nélkülözni sem te, sem házad népe, sem semmid. Saját szemetekkel látjátok testvéremmel, Benjáminnal együtt, hogy én magam beszélek hozzátok. Mondjátok el azért apámnak minden dicsőségemet itt Egyiptomban, és mindazt, amit láttatok. Azután sietve hozzátok ide apámat! Ekkor testvérenek, Benjáminnak a nyakába borult, és sírt. Benjámin is sírt a nyakába borulva. Majd megcsókolta mindegyik testvérét, és sírt velük. Azután elbeszélgettek vele a testvérei”* (8-15. vers). Látták, hogy József őszintén örül találkozásuknak, peregnék a könnyei, és nem akarja bántani őket. A testvérek hirtelen nem is tudtak mit kezdeni az egésszel – itt volt ez a magas rangú férfi Egyiptomban, akiről egyszer csak kiderül, hogy József, és most ott áll előttük, és sírva borul nyakukba. Alig jutottak szóhoz.

Emlékezzünk csak, mit mondott Jézus a két tanítványnak az emmausi úton: *„Vakok vagytok, nem értitek az Írásokat?”*. És akkor tanítani kezdte őket: Mózesről kezdődően végigment az Írásokon, rámutatva azokra a helyekre, ahol az Írás Krisztusról beszélt. A farizeusoknak pedig azt mondta: *„Ti azért kutatjátok az Írásokat, mert azt gondoljátok, hogy azokban van a örök életetek: pedig azok rólam tesznek bizonyosságot”* (János 5:39). Az Írások egyértelműen Krisztusról tesznek bizonyosságot allegóriák, analógiák, előképek formájában, és még sok más módon. És ahogy azt már korábban is említettük, József egyfajta csodás előképe Krisztusnak – eladták, elutasították, kitagadták testvérei, és eladták rabszolgának. A fivérek második eljövetelekor azonban József felfedi magát előttük. A második eljövetelekor meglátják, ki ő valójában. És amikor felfedi valódi identitását, megkönyörül rajtuk. Az Igében azt olvashatjuk, hogy amikor Jézus újra eljön, a zsidók *„Rátekintenek arra, akit átdöftek, és úgy gyászolják, ahogyan az egyetlen gyermeket szokták, és úgy keseregnek miatta, ahogyan az elsőszülött miatt szoktak”* (Zak. 12:10). Akkor majd könnyes szemmel kérdezik: Hogyan fordíthattunk hátat Messiásunknak? Hogyan utasíthattuk el Isten tervét? Rátekintenek arra, akit átdöftek, és megkérdézik majd, mit jelentenek ezek a sebek a kezén? És Jézusból akkor nem vádaskodik majd, csak azt mondja: *„Barátaim házában vertek meg engem”*

(Zak. 13:6). Jézus elfogadja majd őket. Eljön az a dicsőséges nap, amikor a zsidók elismerik Messiásukat, Jézus pedig elfogadja őket, és kiönti rájuk kegyelmét és irgalmát. Isten kegyelmének gazdagságát adja majd népének, amikor magához gyűjti őket, testvérük pedig, akit gyűlöltek, elutasítottak és elpusztítottak, megbocsát. József tehát a jövőbeli Jézus egyfajta előképe – előrevetíti azt a napot, amikor Krisztus ismét odamegy majd Izráel népéhez, hogy kinyilatkoztassa magát nekik. Izráel felismeri őt – Jézus pedig elfogadja őket és megbocsát nekik. Az egész egy gyönyörű képe annak, ami egyelőre még a jövő.

„Mondjátok el azért apámnak minden dicsőségemet itt Egyiptomban, és mindazt, amit láttatok” – mondja József testvéreinek. Mondjátok el neki, hogy úr vagyok itt Egyiptomban az ország felett! „A fáraó házában meghallották a hírt, hogy megjöttek József testvérei. Tetszett ez a fáraónak és szolgálóinak. Ezt mondta a fáraó Józsefnek: Mondd meg testvéreidnek: Ezt cselekedjétek: Rakjátok meg állataitokat, eredjétek, menjétek el Kánaán földjére! Azután vegyétek magatokhoz apátokat, házatok népét, és jöjjetek hozzám, én pedig nektek adom Egyiptom földjének a legjavát, és a legzsírosabb földön élhettek. Parancsold meg nekik: Ezt cselekedjétek: Vigyetek magatokkal szekereket Egyiptomból gyermekeitek és feleségeitek számára, hozzátok magatokkal apátokat, és jöjjetek ide! Ne sajnáljátok a holmitokat, mert Egyiptom egész földjének a legjava lesz a tiétek! Így cselekedtek Izráel fiai. József adott nekik szekereket a fáraó parancsa szerint, és adott nekik útravalót. Mindegyiknek adott egy öltözet ruhát, de Benjáminnak háromszáz ezüstöt és öt öltözet ruhát adott. Apjának pedig ezt küldte: tíz szamarat, megrakva Egyiptom legjobb termékeivel, és tíz szamárkancát, megrakva gabonával, kenyérral és egyéb étellemmel, útravalóul az apjának” (16-23. vers) – édesapja néhány dolgot küldött a fivéreivel neki – balzsamot, gyógyfüvet, mézet, mirhát, diót és mandulát -, ő pedig hús számarnyi portékát küld vissza édesapjának! „De ezt mondta nekik: Ne civakodjatok az úton!” (24. vers). „Azután fölmentek Egyiptomból, és megérkeztek Kánaán földjére apjukhoz, Jákóbbhoz. Megmondták neki, hogy József még él, és egész Egyiptom fölött uralkodik. De Jákób szíve hideg maradt, nem hitt nekik” (25-26. vers) – na most meg miben sántikáltok? „Elbeszélték hát neki mindazt, amit nekik József beszélt. És amikor látta a szekereket, amelyeket József küldött, hogy őt elvigyék, fölélénkült apjuknak, Jákóbnak a lelke” (27. vers). A zsákmány láttán felélénkült Jákób lelke (itt az Ige megint a Jákób nevet használja!), majd így folytatja az Ige: „Ezt mondta Izráel: Ennyi elég! Csakhogy él még József, a fiam! Megyek, hogy meglássam őt, mielőtt meghalok” (28. Vers). A következő fejezetben az apa és fiának csodálatos találkozásáról olvashatunk Egyiptomban. A következő alkalommal be is fejezzük majd Mózes első könyvét. Olvassatok csak előre, mert izgalmasan folytatódik a történet!

Az Úr legyen veletek, vigyázzon rátok. Azért imádkozom, hogy megtapasztaljátok Isten kezét az életeteken, és ne csak a jó dolgokban, hanem a nehézségekben is megláthassátok Isten munkáját. Hadd ismerjétek fel mindannyian, hogy valóban minden a javára válik annak, aki szereti Istent. Így hát, ahogy a

terveidben járunk, segíts nekünk Urunk, hogy el tudjuk fogadni Istentől azokat a másodlagos körülményeket, azokat a nehézségeket, amelyeken keresztül kimunkálod elsődleges akaratod. Segítség, hogy azt is meglássuk, ami fizikai szemünkkel láthatatlan! Hogy láthassuk, ahogy Isten keze munkálkodik életünk színpalái mögött, hogy megvalósítsa tervét és akaratát. Isten áldjon benneteket, vigyázzon rátok, és őrizzen Jézus szeretetében! Ámen.